

Östgotaspel

Nummer 1 Februari År 2001
Årgång 1

Besök även Östergötlands spelmansförbunds hemsida

www.ostgotaspel.com

**Detta nummer innehåller kallelse till årsmötet den 7 April
Se sidan 5**

Ordföranden har ordet !

Så håller du det då i din hand. Det första numret av Östgotaspel, medlemsbladet som ersätter Östgotapolskan. Lite färre sidor och lite enklare layout, men med ett intressant och matnyttigt innehåll som förhoppningsvis tilltalar alla läsare. Syftet med detta enklare format är att alla medlemmar även i fortsättningen ska få ett utskick med information om vad som händer i den östgötska folkmusikvärlden, utan att det ska behöva belasta spelmansförbundets budget allt för

mycket. Det handlar även om att vi ska kunna fylla de sidor vi har med fängslande och intresseväckande material. Kvalitet framför kvantitet alltså.

Nu finns det en del material att tillgå och vår förhoppning går också till er att ni ska vara aktiva och skicka in material som ni tycker borde få plats i tidningen. Kanske kan vi på sikt utöka antalet sidor om det skulle vara motiverat. Till sammans får vi prova oss fram för att hitta en form som tilltalar alla.

Jag vill även slå ett slag för vår uppdaterade hemsida som ni hittar på adressen www.ostgotaspel.com. Där hittar ni ett alltid uppdaterat kalendarium, noter och musik, länkar och annat som kan vara av intresse. Läs mer om detta i tidningen i Björn Eks text.

Så välkomna till första numret av Östgotaspel. Läs, begrund och kom med synpunkter och förslag på innehåll.

Stefan Eklund, ordförande

Sommarläger 2001!

Nu är det dags igen för sommarens allra hetaste händelse för unga spelmän i Östergötland! Veckan före midsommar samlas vi på den eminenta Östgotagården i Rimforsa för att fördjupa oss i den svenska folkmusikskatten! Lärare blir som vanligt Lisa Hellsten, Christer Samuelsson och Rune Persson, och kanske närmare!

Kalaset kostar endast 1500 kr!

Du som är sugen att vara med måste vara minst tio år och ha spelat ett eller två år. Vi kommer att spela oss blå, bada oss blå och sjunga mot den nattblå sommarhimlen vid lägerbålets värmande lägor.

Vill du veta mer om denna fantastiska händelse- tveka inte- ring Lisa Hellsten 013-40 123 eller maila lisa-hellsten@ostgotaspel.com så berättar hon!

Fiolkurs för vuxna nybörjare.

För drygt 20 år sedan började jag spela fiol i en studiecirkel för vuxna. Jag var då 27 år och tyckte att jag var för gammal för att lära. Dessutom hade jag egentligen ingen lust.

Om jag inte hade haft en så tjugitig syster hade jag aldrig börjat.

Hon, Miriam Berger alltså, tyckte att jag skulle lära mig spela. Självt hade jag hennes ungdoms-skallgnisslande i öronen och var ganska nöjd med att jag som vuxen sluppit ifrån det hela. Hennes tjugitig lyckades trots allt och jag började i hennes och Bertil Johanssons nybörjarcirkel.

Den kommande aha-upplevelsen har betytt väldigt mycket för mig. Så pass mycket att jag redan efter ett 10-tal år började fundera på att ha en egen studiecirkel. Tid och barn som behövde mig satte stopp för ytterligare planer.

För några år sedan kom tankarna tillbaka. Tid saknades fortfarande men barnen var utflugna. Det blev inget då heller.

Nybörjarkursen blir av...

Hösten 1999 slog jag till och anmälde mig som en eventuell cirkelledare på Folkuniversitetet i Linköping. Jag blev mottagen med öppna armar och våren 2000 var kursen ett faktum.

Sex modiga själar med fioler hade anmält sitt intresse.

Nervös gick jag till min första lektion och glad gick jag därifrån. Visserligen tog stämmandet en gruvlig tid men mina elever gick hem med "Blinka lilla stjärna" i fingrarna.

Så kunde jag äntligen "återgälda" den aha-upplevelse som jag själv en gång fick.

Höstterminen hade gruppen utökats till 9 personer mellan 20 och 60 år.

Hos mina deltagare kan jag se sam-

ma glädje, som jag hade, när dom märker att det faktiskt går att lära sig spela fiol i vuxen ålder. Dessutom är det fantastiskt att få förmedla de kunskaper som jag numera har om den svenska och östgötska folkmusiken.

De flesta i min grupp ville bara lära sig spela fiol. Att det blev folkmusik beror för deras del på att det var den enda nybörjarcirkeln som fanns.

Eftersom jag inte spelar efter noter så sker utläringen på gehör. Det var på det sättet som jag fick lära mig och det är ett bra sätt.

Varje gång jag tar upp en ny låt börjar det hela smått kaotiskt. Det är inte lätt att snabbt ta in en helt främmande låt. Precis när min förtvivlan börjar anas - det här går inte - så förbyts det hela till ett nytt aha!! Och så sitter tonerna där. Det är, även för mig, fantastiskt att det fungerar.

En bra ledare behöver inte vara bäst...

Fördelen med att vara den som lär ut blir snabbt uppenbar - du måste veta vad du gör och varför. Än så länge är deltagarna nöjda med mitt spel - det varar väl ett tag till. När dom tycker att mitt spel är mindre bra, då vet dom vart dom ska söka bättre spelmän. Då finns förutsättningar för dom att ta till sig det bättre spelsättet.

Nya ansikten, nya spelmän..

Nu i vår går vi in på den tredje terminen och snart kommer ni andra upptäcka att det finns lite nya ansikten på spelmansförbundets träffar.

När repertoaren blir lite fylligare lovar jag att vi återkommer med lite framträdanden.

Det är ju det vi spelar för, eller hur, för att få chansen att visa vad vi kan och så småningom kanske

lyckas med det viktigaste, att spela till dans.

Att föra en tradition vidare..

Sist, det pratas mycket om att vi måste försöka nå barnen med vår traditionella folkmusik. Visst håller jag med men samtidigt kan jag inte låta bli att tycka att det är viktigt att nå alla, ung som gammal och de där emellan.

Under folkmusikvågen på 70-talet så var många av oss nybörjare inga barn. Visserligen var vi unga men ändå vuxna. Det vi ser idag av svensk folkmusik i nya, unga grupper är sprunget ur den "vågen". Att folkmusiken skulle få lika stort uppsving nu är ganska otroligt men nybörjargrupper för vuxna tror jag kan bidra till en viss spridning. Väldigt få människor står helt allena. Vänner, föräldrar, barn, barnbarn och övrig släkt får oftast ta del av det du kan. Det gäller även för vuxna nybörjare på fiol.

Ett litet tips till dig som tycker att det inte händer så mycket i ditt spelmansliv - bli ledare för en nybörjargrupp. Du ger av ditt kunskande och du får så mycket igen. Framför allt glädjen att se din elev spela sin första låt - det är verkligen en kick.

Birgitta Lundin

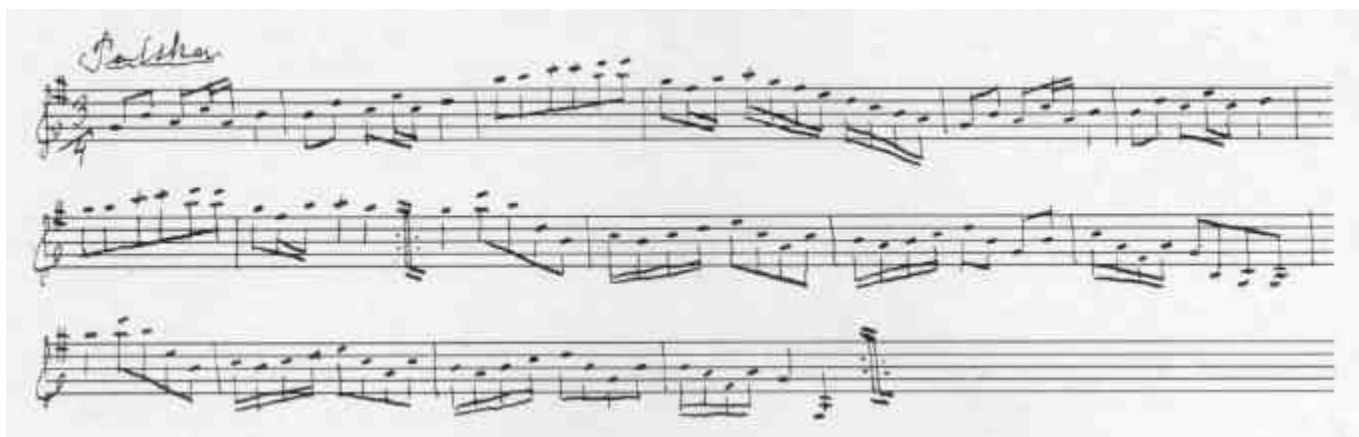

Två polskor efter C.A. Lindblom

Vår förhoppning är att med jämna mellanrum kunna publicera några notexempel på låtar som vi vill slå ett extra slag för. Den här gången har vi valt två polskor efter C. A. Lindblom.

Lindblom var en storspelman som levde i norra Östergötland på 1800- talet. Han lämnade mycket musik efter sig och hade även många elever som förde hans tradition vidare.

Den första polskans andra repris har stora likheter med första repriserna på den betydligt vanligare och mer spridda låten Eklundapolska nr. 3 av Viksta Lasse. Du som var med på spelstugan vid spelmansförbundets årsmöte år 2000 eller på sommar kursen för ungdomar samma år känner säkert igen låten eftersom Christer Samuelsson lärde ut låten vid dessa tillfällen.

Båda låtarna finns utgivna i det s.k. "Lindblomshäftet" som gavs ut av Östergötlands spelmansförbund tillsammans med Södermanlands spelmansförbund 1985. I boken har den första polskan nr 84 och den andra nr 68.

Vår förhoppning är att så småningom kunna lägga ut låtarna på Östergötlands spelmansförbunds hemsida med noter, en midi-fil och förhoppningsvis även en ljudfil i Mp3 format .

Vi hoppas även att i följande nummer av Östgötaspel kunna återkomma med fler nottips. Har du som läser detta egna förslag på låtar som du vill slå ett extra slag för så hör gärna av dig till någon av oss. Vi tar tacksamt emot förslag.

Hälsningar från Östergötlands spelmansförbunds notkommitté

Dan Johannson och Christer Samuelsson

Snart är det dags för årsmöte i Östergötlands spelmansförbund.

Det börjar närma sig årsmöte och i år är det tyvärr några styrelsemedlemmar som aviserat att de ämnar lämna sina uppdrag. Att vara valberedare är ingen lätt uppgift och därför vill vi nu gå ut med en förfrågan på det här viset. Vår fråga gäller om huruvida det finns några medlemmar som är intresserade av att arbeta i Östergötlands spelmansförbunds styrelse eller känner till någon som skulle kunna vara det. Ta i sådana fall kontakt med någon av oss tre valberedare, namn adress och telefonnummer finner du nederst i denna spalt. Det går alldeles utmärkt att föreslå sig själv, berätta gärna om det finns någon fråga som du brinner alldeles särskilt för. Hör av dig, spelmansförbundet behöver Dig och andra människor med nya djärva idéer för att utvecklas!

*Valberedningen genom
Dan Johansson*

Lisbet Olsson
Ängvaktartorp,
614 92 Söderköping
tel. 0121-217 19

Lillott Forsberg
Hjortronvägen 24,
590 54 Sturefors
tel. 013-521 43

Dan Johansson
Stålbomsgatan 13,
602 23 Norrköping
tel. 011-18 33 91

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE FÖR ÖSTERGÖTLANDS SPELMANS- FÖRBUND DEN 7 APRIL.

Plats: Arbisteatern i Linköping, Repslagaregatan 30
Tid: klockan 14.00

Program

Kl. 14.00 Allspel

Kl. 15.00 Fika och fortsatt spel

Kl. 16.00 Årsmötesförhandlingarna startar

VÄLKOMNA

Styrelsen

Spelmansstämman i Gamla Linköping 2001

I år kommer undertecknad att ansvara för scenprogrammet och eftersom jag inte på långa vägar känner alla, eller för den delen känner till vad som är brukligt, så kommer det i år inte att finnas någon eller några som är självskrivna för uppträdande från scen. Alla som vill vara med på scen måste därför i stället på ett eller annat sätt höra av sig till mig. Men, för att inte de som är lite mindre benägna att "visa upp sig" ska saknas helt på scenen, går det självklart också bra att förslå andra än sig själv.

Spelmansstämkommittén jobbar som bäst med årets stämma och det finns förstås en hel del detaljer som inte klara än. Vi kommer att uppdatera våra hemsidor (<http://www.ostgotaspel.com>) med ny information vart efter. På våra hemsidor kan ni också anmäla ert intresse för scenuppträdande och medverka i våra spelkurser. Observera att det i år blir två spelkurser eftersom vi har för avsikt att utöka med en spelkurs för durspelare.

Mvh Björn Ek

E-post: Bjorn@ostgotaspel.com
Tel: 013 - 28 74 12

Hört på skiva...

Titel: Apelgrå
Grupp: Sägskära
DROCD023

Några veckor före jul fick jag Sägskäras senaste skiva "apelgrå" i min hand. Fylld av förväntningar begav jag mig hemåt för att avnjuta denna skiva fylld med lusse-sånger, staffansvisor, och andra låtar med julanknytning. Det mesta låtmaterialet är hämtat från Småland eller Östergötland men även andra landskap finns representerade. Melodiinnehållet är till största delen vokalt men det finns även en del instrumentala låtar med på skivan, bl.a. en polskevariant av "Nu är det jul igen" efter Nils Olsson, Sjögestad som jag tycker är värd att nämnas. Förhoppningsvis kan "apelgrå" medverka till att låten tas upp av fler och får en större spridning än vad den har i dag. Med Sägskäras förra mycket välgjorda och homogena skiva "Krook" i minnet är det lätt att ha orimliga förväntningar på "apelgrå", men skivan måste sägas få ett mycket gott helhetsbetyg allt ifrån det musikaliska innehållet till det intressanta och läsvärda cd-konvolutet signerat Magnus Gustavsson.

Titel: Mikaelidansen
Medverkande: Pelle Björnlert, Bengt Löfberg och Erik Pekkari
GCD-49

I våras kom en för mig efterlängtd och emotsed skiva med trion Pelle Björnlert, Bengt Löfberg, Erik Pekkari. Dessa herrar har med sitt spel och sina låtar fungerat som en viktig inspirationskälla för mitt eget musicerande och är enligt mitt tycke några av landets absolut främsta folkmusiker. Trots att jag väntat länge på skivan och haft höga förväntningar, så blev jag inte besviken. Ett ypperligt spel och ett gott val av låtar mestadels i från Småland och Östergötland gör att denna skiva ofta får snurra i min CD spelare. Jag hoppas att det inte dröjer så länge innan jag får höra mer på skiva från någon av dessa herrar.

Dan Johansson

Lyckat Midvinterblot!

Folklekarne stod den 3 februari åter som arrangör och värd för den trevliga festen Midvinterblotet. Det första hölls 1990 och det var således det 12:e i ordningen. Allt var nästan som vanligt. Spelsugna spelmän spelade medan gästerna anlände. Dörrarna slogs upp till en fest-smyckad sal. Gästerna bänkade sig och fick njuta av krögaren Herbert Forsters goda mat. Det hembrygda mjödet stod på borden. Allsång med "Schottis på Valhall", men inga färdiga textblad den här gången.

Kvällens hemliga gäst presenterades. Det var detta år fiolspelmanen Kalle Almlöf från Malung, som underhöll med väljudande toner och lite ibland tänkvärdt mellan-snack. Kalle har ju allt sedan han blev känd i spelmanskretsar på 70-talet värnat om och spritt musiken från Västerdalarna. Han poängterade dock att det inte är en trakt som spelar musiken utan människor av

kött och blod. Det kan vara viktigt att bevara en tradition och de låtar som kommer från ens hembygd, men det viktiga är spelmannen som spelar.

Taffeln bröts, som det så vackert heter, och dansen tog vid. Något som var lite annorlunda i år jämfört med tidigare år var, att många ungdomar fanns med bland gästerna. Det var medlemmar i ÖsUpp, Östergötlands Spelmansförbunds Ungdomsgrupp, som under lördagen haft en träff i Linköping. Det var ett 20-tal ungdomar som anträdde scenen och inledde dansen. Heder åt Rune Persson och Lisa Hellsten som orkar, kan och vill föra folkmusiken vidare till den yngre generationen.

Det var en stor variationsrikedom på dansmusiken. Vi Folklekare spelade naturligtvis. Kalle Almlöf återkom och hade ett långt spelpass, så att gästerna också skulle få dansa till hans musik, och i synnerhet

polskeälskarna fick sitt lystmäte. Hans Norberg med familj spelade, alla dragspelare samlades i en tillfällig grupp och Håkan, Eva, Miriam och Ove tog ett danspass. Sist kom Erik och Chatarina Hammarström, som var där för första gången och som verkade trivas. De spelade så länge som det fanns danssugna gäster kvar.

Det spelades hej vilt på flera håll i huset, för till skillnad mot andra år var det fler spelmän än dansare bland gästerna, men dansades gjordes det. Det var också roligt att se ungdomarna på dansgolvet. Dansen är inte bortglömd!

Alla i Folklekarne ställer upp efter förmåga för att Midvinterblotet ska bli en trevlig fest, men det är framförallt Lisbet och Siewert Olsson som drar det tyngsta lasset med både planering och genomförande. Ett stort tack till dem från mig och alla andra som var där.

Hej Spel- och Dansvänner!

Lördagen 19:e maj 2001 är det dags för spelmansstämma i Veta i Mantorp igen!

I år är Folkmusik i Linköping medarrangör för första gången.

Vi hoppas ni vill komma till vår hembygdsgård och spela och dansa.

Vi börjar med spelmanskonsert i Veta kyrka kl. 15.00.

Spelmansstämman börjar kl. 16.00 på hembygdsgården med buskspel.

Kl. 17 Allspel och estradspel.

Kl. 18 Dansen börjar. Buskspel fortsätter. I år skall det bli ännu mer tryck på dansen.

Än så länge preliminärt:

Boda-Bingsjö gänget, Klintetten, Lars-Henriks spelmän

Vi hoppas förstås att fler grupper från trakten vill spela till dans.

Väl mött!

Stefan och Kerstin 0142/20248

Lasse 0142/21864

Åke "Ufo"
Spelmansstämma
Tranås
Hembygdsgård
Den 3- 4 mars 2001

Mat och dryck serveras till humana priser av trevlig personal

Vi samlas på lördagen kl 12
och fortsätter så länge vi orkar

Tag med sovsäck och liggunderlag

Hembygdsgården 0140- 18250

Vandrarhem 0140- 15166

Åke "Ufo" 0140- 18171

En stämma med spelglädje

Gamla Linköping 2001

Spelmansstämma & Folkdansträff

lördagen den 25 augusti kl 14.00 i
samarbete med Hantverksdagarna

ESTRADSPEL BUSKSPEL GAMMALDANS DANSUPPVISNINGAR

Utlärning av allspelslåtar kl 13.00
Spelkurser i bland annat fiol,
nyckelharpa och durspel

Uppl: Marianne Ohlsson, 013-14 90 46.

FÖRSTÄMMA: Fredag kväll 24/8 kl 19.00

Arrangörer: Folkungagillet
Östergötlands Spelmansförbund
Kultur och fritidsnämnden
Gamla Linköping

SOMMARKONSERT!

Ta tillfället i akt och kom och hör de skönspe-
lende lärarna från ungdomslägret spela så
sommarkvällen glöder!

Tisdag 19/6 klockan 1930 på Östgotagården i
Rimforsa

Inträde.

Efter konserten bjuder vi på fika!
Spelsugen? Ta med ditt instrument så spelar vi
under fikat och in på natten...

VÄLKOMNA!

Om adressaten saknas returnera tidningen till:
Östergötlands Spelmansförbund
Dan Johansson
Ståhlbomsgatan 13
602 23 Norrköping

Adress:
«F1»
«F2»
«F3»
«F4»

B
Föreningspost

Träff för durspelare i Östergötland med omnejd

På höstträffen i Norrköping blev jag ombedd att ordna en träff för durspelare i Östergötland med omnejd. Jag kallar därför till en sådan träff preliminärt den 18/3. Preliminärt tänker jag mig att vi träffas och diskuterar vad ÖSF kan göra för oss durspelare och hur vi går vidare. Självklart ska vi också spela när vi träffas och för att göra det behövs ju både instrument och gemensamma låtar. Vi kanske kan enas runt en lista av lämpliga allspelslåtar för oss durspelare.

Intresserade bör kontakta mig på telefon 013 - 28 74 12 eller (och hellre) via e-post: Bjorn@ostgotaspel.com. Tid och plats får jag återkomma till när jag vet vilka som är intresserade och var ni finns.

Hälsningar

Björn

Kalendarium

Folkmusikaktiviteter i Östergötlands län och angränsande områden

Lördag 24 Februari	Konsert och dans med gruppen Harv kl. 19.30 på Globenteatern i Linköping. Arrangör F.I.L.
Söndag 18 Mars	Träff för durspelare i Östergötland och Östergötlands närområden Upplysningar och intresse anmälan Björn Ek 013 - 28 74 12
Lördag och Söndag 3-4 Mars	Åke "Ufo" Spelmansstämma på hembygdsgården i Tranås. Spelmansstämman börjar Lördagen den 3 Mars kl. 12.00. (se annons) Upplysningar Åke "Ufo" tel. 0140-181 71.
Lördag 31 Mars	Konsert och dans med Björn Ståbi och Per Gudmundsson kl. 19.30 på Globenteatern i Linköping. Arrangör F.I.L.
Lördag 7 April	ÖSF:s Årsmöte på Arbis i Linköping kl. 14.00
Lördag och söndag 21-22 April	Spelkurs i Linköping Upplysningar Birgitta Lundin 013 - 14 17 11
Lördag och söndag 28-29 April	Polske kurs för ungdomar upp till 35 år på Globenteatern i Linköping. Arrangör F.I.L.
Lördag 28 April	Konsert och dans med gruppen Fatang kl. 19.30 på Globenteatern i Linköping. Arrangör F.I.L.
Lördag 19 Maj	Spelmansstämma kl. 15.00 i Veta i Mantorp. (Se annons) Upplysningar Stefan och Kerstin tel. 0142 - 218 64 Lasse tel. 0142 - 202 48
vecka 25	Låtläger för ungdomar, i Rimforsa Upplysningar Lisa Hellsten 013 - 401 23
Tisdag 19 Juni	Sommarkonsert kl. 19.30 på Östgotagården i Rimforsa. (Se annons)
Fredag 24 Augusti	Förstämma till Linköpingsstämman. Upplysningar Björn Ek tel. 013 - 28 74 12
Lördag 25 Augusti	Spelkurser i samband med Linköpingsstämman kl. 09.00 Upplysningar Björn Ek tel. 013 - 28 74 12
Lördag 25 Augusti	Spelmansstämman i Gamla Linköping kl 14.00 . Utlärning av allspelslåtar kl. 13.00. (Se annons) Gäst artist Øystein Nicolaisen Upplysningar Björn Ek tel. 013 - 28 74 12

Skicka gärna in uppgifter på evenemang och aktiviteter som du tro kan intressera östgotaspels läsare
E-post adress redaktor@ostgotaspel.com

Gatuadress Östgotaspel Dan Johansson Ståhlbomsgatan 13 602 23 Norrköping